

Шпак Ю.В.,
доктор наук з державного управління,
доцент, професор кафедри національної безпеки,
публічного управління та адміністрування,
Державний університет «Житомирська політехніка»

ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОЇ ПАРАДИГМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

Сучасна парадигма публічного управління та адміністрування формується під впливом глобалізації, цифровізації, екологічних викликів і потреби в інклюзивному розвитку. Еволюція цієї сфери вимагає адаптації традиційних моделей до нових умов і використання інноваційних підходів, що забезпечують ефективність, прозорість і сталість у прийнятті рішень.

Основні характеристики сучасної парадигми наступні, це передусім цифровізація управлінських процесів, такі як використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) для автоматизації процесів, розвиток електронного урядування (e-government) як інструменту підвищення прозорості, поява концепції «розумних міст» для покращення якості життя громадян[1].

Парадигма публічного управління та адміністрування має орієнтуватися на результат, а саме: заміна процедурного підходу на результативний, використання систем моніторингу та оцінки ефективності програм, запровадження управління на основі даних (Data-Driven Decision Making).

Бути, гнучкою та адаптивною, впроваджуючи принципи Agile і Lean в адміністративні процеси, надаючи можливість швидкої адаптації до змін у зовнішньому середовищі, забезпечувати інклюзивність та участь громадян.

Залучення громадян до прийняття рішень через механізми публічних консультацій, розвиток партисипативного бюджету.

Вирішувати питання сталості та екологічної відповідальності. Інтеграція принципів сталого розвитку є необхідною умовою для зменшення негативного впливу на довкілля. Використання зелених технологій та екоорієнтованих політик сприяє досягненню екологічної рівноваги[2].

Виклики сучасного публічного управління. Перше, кадровий дефіцит: потреба в підвищенні професійної компетенції державних службовців залишається однією з ключових проблем. Важливим є створення системи безперервного навчання для працівників публічного сектору.

Друге, етичні питання та корупція: посилення етичних стандартів та прозорості управлінських процесів має бути пріоритетом. Використання інноваційних антикорупційних інструментів сприятиме зниженню рівня корупції.

Третє, технологічна нерівність: цифровий розрив між регіонами та соціальними групами перешкоджає рівному доступу до державних послуг. Подолання цієї нерівності вимагає інвестицій у цифрову інфраструктуру.

Сучасна парадигма публічного управління та адміністрування має забезпечувати такі інноваційні моделі та підходи, як Good Governance: орієнтація на принципи ефективності, підзвітності, законності та участі громадян є основою сучасного публічного управління. Public Value Management: управління публічними цінностями забезпечує створення суспільної цінності через узгодження інтересів різних соціальних груп. Нова публічна служба (New Public Service): перехід від адміністративного виконання функцій до активного обслуговування громади дозволяє реалізувати принципи демократичного врядування [3].

Сучасна парадигма публічного управління є багатовимірною і спирається на інтеграцію інноваційних підходів, орієнтованих на потреби громадян. Забезпечення сталого розвитку, прозорості, ефективності та адаптивності державних інституцій стає ключовим завданням у відповідь на виклики сучасного суспільства.

Список використаних джерел:

1. Бадида А.Ю. Соціальна держава в умовах глобалізації: монографія. Ужгород.: РІК-У, 2019. 200 с.
2. Рослінг Ганс, Рослінг Уля, Рослінг-Рьонилюнд Анна. Фактологія. 10 хибних уявлень про світ, і чому все набагато краще, ніж ми думаємо / пер. з англ. Ірина Ємельянова. – Київ: Наш формат, 2019. 320 с.
3. Хома Н.М. Моделі соціальної держави: світовий та український досвід: монографія. Київ: Видавництво «Юридична думка», 2012. 592 с.